

УДК 37.016:811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-483-498](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-483-498)

Базиляк Наталія Олегівна доктор наук з державного управління, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Костюшко, 11, м. Львів, 79007, <https://orcid.org/0000-0002-9475-1213>

Щур Наталія Миколаївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, <https://orcid.org/0000-0003-3119-6643>

Власюк Ірина Володимирівна асистент кафедри іноземних мов/аспірант кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, <https://orcid.org/0000-0002-6862-697X>

ВПЛИВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВИМОГИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Анотація. Стаття присвячена впливу реалізації державної гуманітарної політики на вимоги до викладання англійської мови у закладах вищої освіти в контексті інтеграції України до європейського освітнього простору. Мета статті – визначити концептуальні підходи до змін в ЗВО щодо стандартів викладання англійської мови для забезпечення ефективної інтеграції України до європейського освітнього простору. В процесі наукового дослідження використовувалися загальнонаукові методи пізнання, такі як аналіз, синтез, порівняння, систематизація та узагальнення. Результати дослідження показують, що значення розвитку вищої освіти, зокрема вивчення іноземних мов, у контексті інтеграції України до міжнародного освітнього простору є надзвичайно важливим. Інформатизація освіти, використання новітніх технологій, розвиток онлайн-навчання та підтримка вивчення іноземних мов сприятимуть підвищенню якості освіти та конкурентоспроможності українських студентів на глобальному ринку праці. Ключовими

напрямами гуманітарної політики у сфері розвитку освіти в Україні є створення Національної платформи цифрової освіти, впровадження концепції освіти впродовж життя, масовізація вищої освіти та підвищення попиту на універсальні компетенції. Також дослідження виявило, що ефективно методичне забезпечення викладання англійської мови в закладах вищої освіти вимагає комплексного підходу, що включає інтеграцію з корпоративною культурою, активне стратегічне планування, залучення стейкхолдерів та систематичний моніторинг впроваджених ініціатив. Це сприятиме створенню сучасного освітнього середовища, яке відповідає міжнародним стандартам і вимогам глобалізованого світу. Практичне значення дослідження полягає в розробці рекомендацій для удосконалення методичного забезпечення викладання англійської мови у ЗВО в умовах інтеграції України до європейського освітнього простору.

Ключові слова: державна гуманітарна політика, викладання англійської мови, інтеграція, європейський освітній простір, вища освіта.

Bazyliak Nataliia Olehivna Doctor of Science in Public Administration, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, Kostyushko Str., 11, Lviv, 79007, <https://orcid.org/0000-0002-9475-1213>

Shchur Nataliia Mykolaivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ruska Str., 56, Ternopil, 46001, <https://orcid.org/0000-0003-3119-6643>

Vlasiuk Iryna Volodymyrivna Assistant of the Department of Foreign Languages/PhD Student Faculty of Foreign Languages, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Kryvonosa Str., 11, Ternopil, 46000, <https://orcid.org/0000-0002-6862-697X>

IMPACT OF IMPLEMENTING STATE HUMANITARIAN POLICY ON ENGLISH LANGUAGE TEACHING REQUIREMENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

Abstract. The article examines the impact of implementing state humanitarian policy on the requirements for teaching English in higher

education institutions in the context of Ukraine's integration into the European educational space. The aim of the article is to identify conceptual approaches to changes in higher education institutions regarding English language teaching standards to ensure effective integration of Ukraine into the European educational space. The study employed general scientific methods of cognition, such as analysis, synthesis, comparison, systematization, and generalization. The research results indicate that the development of higher education, particularly the study of foreign languages, is crucial for Ukraine's integration into the international educational space. The informatization of education, use of modern technologies, development of online learning, and support for foreign language studies will enhance the quality of education and the competitiveness of Ukrainian students in the global labor market. Key areas of humanitarian policy in the field of education development in Ukraine include the creation of the National Digital Education Platform, the implementation of the lifelong learning concept, the massification of higher education, and the increasing demand for universal competencies. The research also found that effective methodological support for English language teaching in higher education institutions requires a comprehensive approach, including integration with corporate culture, active strategic planning, stakeholder engagement, and systematic monitoring of implemented initiatives. This will contribute to the creation of a modern educational environment that meets international standards and the demands of a globalized world. The practical significance of the study lies in the development of recommendations for improving methodological support for English language teaching in higher education institutions in the context of Ukraine's integration into the European educational space.

Keywords: state humanitarian policy, English language teaching, integration, European educational space, higher education.

Постановка проблеми. Україна переживає етап активної євроінтеграції, що відкриває нові горизонти для розвитку національної освіти та економіки. Відповідно до глобальних трендів, знання англійської мови є необхідністю для ефективної інтеграції країни у міжнародні освітні та професійні спільноти. Це стимулює владні структури активізувати реформи освітньої сфери та підвищувати рівень мовної підготовки громадян для забезпечення їхньої конкурентоздатності на світовому ринку.

З огляду на значний освітній потенціал України, ефективне використання трудових ресурсів може сприяти економічному розвитку та відновленню країни, особливо в поствоєнний період. Знання англійської мови відкриває для українських спеціалістів двері до міжнародних

проектів і компаній, розширюючи можливості для професійного зростання та культурного обміну. У цьому контексті важливо стимулювати масове вивчення англійської мови як стратегічний ресурс національного розвитку.

Уряд України усвідомлює необхідність адаптації освітньої системи до нових вимог та реалій. Вже зараз вводяться нові стандарти в управлінні, що базуються на широкому використанні іноземних мов, перш за все англійської. Це не тільки покращує міжнародну комунікацію на рівні державної адміністрації, але й забезпечує реалізацію міжнародних програм і проектів, залучення інвестицій та інтеграцію у глобальний освітній простір.

Враховуючи вищевказане, система вищої освіти України стоїть перед необхідністю швидкої адаптації до змінюваних умов та очікувань суспільства й держави. Університети та інші освітні інституції мають інтенсифікувати процеси інтеграції англійської мови в навчальні програми, забезпечуючи випускників необхідними знаннями та навичками для успішної кар'єри на міжнародному рівні.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Питання впливу реалізації державної гуманітарної політики на вимоги до викладання англійської мови у закладах вищої освіти (ЗВО) в контексті інтеграції України до європейського освітнього простору є недостатньо дослідженим у науковій літературі. Значна частина доступних джерел представлена експертними публікаціями та законодавчими документами.

У контексті інтеграції України до європейського освітнього простору важливий внесок зробили такі дослідники, як Н.О. Базиляк [2], яка розглядає аспекти реалізації державної гуманітарної політики. Її дослідження демонструє актуальність і складність завдань, що стоять перед українськими ЗВО в умовах євроінтеграції. О. Безлюдний, В. Безлюдна, І. Щербан та О. Комар [3] дослідили досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у вищих педагогічних закладах, що є важливим у контексті забезпечення якісного викладання іноземних мов.

Крім того, методичні рекомендації та законодавчі ініціативи, зокрема Наказ МОН України №898 [6], також значно впливають на стандарти та практики викладання англійської мови. Оновлені правила вступу до ЗВО [9] та методичні рекомендації щодо вивчення, викладання та використання англійської мови [8] є важливими кроками у процесі реформування освітньої системи.

Не можна оминати увагою і законодавчі ініціативи, такі як підписаний Президентом України закон про застосування англійської мови [4] та розгляд Комітетом з питань гуманітарної та інформаційної політики відповідного законопроекту [5]. Ці документи регламентують використання англійської мови у різних сферах життя, включаючи освіту, що є невід'ємною частиною державної гуманітарної політики.

Для даного дослідження використовувалися і експертні публікації в сучасних інтернет-виданнях, таких як «Суспільне Новини» [7] та «Детектор Медіа» [9], які висвітлюють сучасні аспекти теми та актуальні зміни в освітній політиці.

Попри достатню кількість літератури з цієї теми, відчувається нестача систематизованого матеріалу з питання важливості англійської мови в контексті трансформацій України до європейського освітнього простору. Важливо вивчити концептуальні підходи до зміни ЗВО і стандартів викладання, щоб забезпечити ефективну інтеграцію України до європейського освітнього простору. Використання різних методів наукового пізнання дозволяє згрупувати, систематизувати інформацію і подати її у світлі даної теми.

Мета статті – визначити концептуальні підходи до змін в ЗВО щодо стандартів викладання англійської мови для забезпечення ефективної інтеграції України до європейського освітнього простору.

Результати дослідження. Вивчення англійської мови в Україні набуває особливого значення в контексті глобалізації та інтеграції країни в міжнародний освітній та професійний простір. Статистика свідчить про недостатнє володіння англійською серед населення: 43,8% українців зовсім не знають мови, та лише 1,1% вільно нею володіють. Однак, 19,2% можуть виконувати базові дії на англійській, як читання чи письмо [7]. Високий інтерес до вивчення мови виявляється у тому, що 56% українців висловили бажання підвищити свій рівень англійської, що критично для популяризації українських продуктів на міжнародному рівні [5].

З метою інтеграції англійської мови в суспільне життя України, Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики рекомендував Верховній Раді України прийняти проєкт Закону про застосування англійської мови. Законопроєкт передбачає інтеграцію англійської на всіх рівнях управління та освіти, що має значення для євроінтеграційних прагнень України [5].

22 червня 2024 року Президент України Володимир Зеленський підписав закон, який надає англійській мові статус офіційної мови

міжнародного спілкування в Україні. Згідно з законом, такі посадовці як голови місцевих держадміністрацій, офіцерський склад війська, прокурори, податківці, митники, а також керівники та викладачі закладів вищої освіти і наукових установ, мають обов'язково володіти англійською мовою [4].

Цей закон зустрів широку підтримку серед населення, як показують результати опитувань: 40,7% повністю підтримують впровадження обов'язкового вивчення англійської мови з дитячого садка, та 44,9% підтримують вимогу обов'язкового знання англійської для держслужбовців вищої ланки [4].

Такі суспільні запити, що викликані інтеграційними процесами, зумовлюють необхідність трансформації стандартів вивчення та викладання іноземних мов у закладах вищої освіти.

Протягом останніх двох десятиліть викладання англійської мови в Україні зазнало суттєвих трансформацій, що є наслідком інтеграції України до європейського освітнього простору. Ці зміни відображаються у ключових напрямках розвитку, таких як гармонізація навчальних стандартів, модернізація курсів, інтернаціоналізація освіти, використання новітніх технологій та підвищення якості освіти. Для розуміння впливу реалізації державної гуманітарної політики на ці процеси, важливо оцінити поточний стан кожного з них, виявити існуючі проблеми та окреслити напрямки їх подальшого розвитку. Це дозволить визначити, які заходи потрібно здійснити для підвищення ефективності викладання англійської мови у вищих навчальних закладах та забезпечення їх відповідності сучасним європейським вимогам.

Таблиця 1. Оцінка поточного стану, проблем та напрямків розвитку викладання англійської мови в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору

Параметр	Поточний стан	Проблеми	Напрями розвитку
1	2	3	4
Гармонізація навчальних стандартів	Адаптація програм до стандартів CEFR. Відповідність європейським вимогам підготовки фахівців	Нерівномірне впровадження, відсутність належної підготовки викладачів, недостатнє фінансування	Вдосконалення програм, підвищення кваліфікації викладачів, підтримка ЗВО в інтеграції до європейського простору

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Модернізація курсів	Інтеграція новітніх методик, комунікативний підхід, розвиток критичного мислення	Використання застарілих методик, відсутність інноваційних ресурсів та технологій	Активна інтеграція нових методик, збільшення інвестицій у розвиток технологій, стимулювання професійного зростання викладачів
Інтернаціоналізація освіти	Залучення іноземних викладачів, розвиток програм обміну, підвищення мобільності студентів	Недостатнє фінансування програм, мовні бар'єри, обмежена кількість кваліфікованих викладачів	Підтримка міжнародних проектів, розширення можливостей для мобільності, стимулювання викладачів до інтернаціоналізації
Використання новітніх технологій	Використання цифрових інструментів та освітніх платформ, підвищення ефективності навчання	Відсутність доступу до технологій у всіх ЗВО, недостатня технічна підготовка викладачів	Забезпечення доступу до технологій, підвищення технічної підготовки викладачів, розвиток національних освітніх платформ
Підвищення якості освіти	Встановлення високих критеріїв оцінювання, відповідність європейським вимогам	Недостатня прозорість оцінювання, нерівномірне застосування критеріїв якості	Вдосконалення системи оцінювання, забезпечення прозорості, впровадження єдиних стандартів якості для всіх ЗВО

Примітка: систематизовано авторами на основі [2]

Що стосується ключових засад гуманітарної політики у сфері розвитку освіти, то вона спрямована на адаптацію до сучасних викликів та інтеграцію з європейськими та світовими стандартами. До них відноситься проблема цифровізації, впровадження концепції навчання протягом життя та вирішення питань масовізації вищої освіти [10].

Цифровізація освіти передбачає не лише впровадження сучасних технологій у навчальний процес, але й створення інфраструктури, яка дозволить забезпечити рівний доступ до освітніх ресурсів для всіх учасників освітнього процесу. Одним із ключових елементів цієї інфраструктури є Національна платформа цифрової освіти (НПЦО), яка

повинна включати в себе широкий спектр інструментів та ресурсів, таких як електронні бібліотеки, інтерактивні курси, платформи для дистанційного навчання, системи управління навчальним процесом, а також сервіси для моніторингу і оцінювання знань студентів. Однак, для того щоб цифровізація була ефективною, необхідно забезпечити не лише технічну реалізацію, але й інтеграцію цих інструментів у навчальні програми та педагогічну практику. Це передбачає підготовку викладачів до використання цифрових технологій, адаптацію навчальних матеріалів до нових форматів, а також розвиток цифрової грамотності серед студентів і викладачів, що є важливою складовою сучасної освіти [10].

Впровадження концепції навчання протягом життя охоплює не лише формальну освіту, яка здійснюється у закладах вищої освіти, але й неформальну та інформальну освіту. Неформальна освіта включає в себе різноманітні курси, тренінги, майстер-класи, сертифікаційні програми, які можуть проводитися як на робочому місці, так і в спеціалізованих навчальних центрах. Інформальна освіта, у свою чергу, відбувається в повсякденному житті, через самоосвіту, досвід, участь у спільнотах тощо. Важливим аспектом цієї концепції є розвиток дистанційного та онлайн-навчання, яке дозволяє студентам і професіоналам отримувати нові знання та навички незалежно від місця проживання і часу. Змішана форма навчання, яка поєднує традиційні методи з цифровими технологіями, стає все більш популярною і відкриває нові можливості для персоналізації навчального процесу. Визнання неформальної освіти на рівні держави та її інтеграція у формальні освітні програми сприяють більшій гнучкості навчальних траєкторій і відповідають сучасним вимогам ринку праці [3].

Масовізація вищої освіти є процесом, який значно змінює структуру і функції освітньої системи. Вона дозволяє залучити до навчання ширші верстви населення, включаючи тих, хто раніше не мав можливості здобути вищу освіту через соціально-економічні або географічні обмеження. Це сприяє підвищенню якості людського капіталу, оскільки все більше людей отримують доступ до знань, навичок і компетенцій, які необхідні для успішної професійної діяльності. Однак, масовізація також ставить перед системою вищої освіти нові виклики, такі як кваліфікаційна інфляція, тобто зниження цінності диплома вищого навчального закладу через його поширеність, і потреба у створенні нових робочих місць для випускників. Незважаючи на ці виклики, зростання масовості вищої освіти відкриває можливості для розвитку нової освітньої індустрії, яка включає не лише традиційні освітні заклади, але й різноманітні приватні освітні проекти, онлайн-платформи, навчальні центри тощо. Це особливо важливо в

умовах демографічної кризи, коли кількість молоді зменшується, і виникає необхідність максимально ефективно використовувати наявні ресурси для підготовки кваліфікованих кадрів [10].

Значне місце у гуманітарній політиці у сфері вищої освіти посідає викладання англійської мови.

Міністерство освіти і науки України, у співпраці з Британською Радою, розробило концептуальні засади державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти, що є частиною ширшої державної гуманітарної політики. Ця ініціатива відображає прагнення України інтегруватися до європейського освітнього простору та підвищити рівень міжнародної співпраці, де англійська мова відіграє центральну роль.

Англійська мова виступає важливим інструментом міжкультурної комунікації, а також є мовою науки, техніки, бізнесу та глобального культурного обміну. Враховуючи рекомендації Ради Європи з мовної освіти (CEFR) та Європейської довідкової рамки ключових компетентностей для навчання впродовж життя, Міністерство освіти і науки України, спільно з Британською Радою, розробило методичні рекомендації, спрямовані на забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови в українських закладах вищої освіти. Ці рекомендації враховують сучасні завдання іншомовної освіти та процеси модернізації в освітньому просторі України, зокрема з акцентом на національні пріоритети у вдосконаленні викладання та вивчення англійської мови [8].

Британська Рада, будучи ключовим партнером у цій ініціативі, зацікавлена у поширенні англійської мови в Україні, оскільки це сприяє укріпленню культурних та освітніх зв'язків між країнами, а також підвищенню рівня глобальної комунікації. Вона активно сприяє розвитку мовної політики в Україні через впровадження освітніх програм, підтримку вчителів та викладачів, надання доступу до навчальних матеріалів та організацію культурних заходів. Однією з основних цілей є забезпечення того, щоб англійська мова стала не лише частиною освітнього процесу, але й важливим засобом інтеграції українських освітніх установ у європейську та міжнародну освітню спільноту.

Методичні рекомендації, розроблені у співпраці з Британською Радою, враховують потреби всіх учасників освітнього процесу та спрямовані на те, щоб кожен студент та викладач мав доступ до якісних ресурсів для вивчення англійської мови. Вони також акцентують увагу на

важливості підвищення кваліфікації викладачів англійської мови та впровадження новітніх педагогічних методик, які сприятимуть ефективному засвоєнню мови. Наказом Міністерства освіти і науки України від 25 липня 2023 року № 898 ці методичні рекомендації були офіційно затверджені, що є важливим кроком у розвитку мовної політики держави та її інтеграції до європейської освітньої спільноти [8].

Рекомендації охоплюють керівництво закладів вищої освіти, викладачів англійської мови за професійним спрямуванням та англійської мови для академічних цілей, викладачів фахових дисциплін англійською мовою, а також інших працівників закладів вищої освіти [8].

Таблиця 2 – Рекомендації щодо впровадження стандартів викладання англійської мови у ЗВО України [8]

Категорія	Рекомендації
Керівники закладів вищої освіти	Впровадження сучасних методик викладання англійської мови на основі рекомендацій Ради Європи з мовної освіти (CEFR) Забезпечення умов для підвищення кваліфікації викладачів англійської мови. Створення інфраструктури для підтримки дистанційного та змішаного навчання англійською мовою Забезпечення матеріально-технічної бази для якісного викладання англійської мови.
Викладачі англійської мови за професійним спрямуванням	Використання сучасних методів навчання, орієнтованих на розвиток професійних навичок студентів Інтеграція англійської мови з професійними дисциплінами для створення умов для практичного використання мови у професійному середовищі Використання технологій дистанційного навчання для забезпечення доступності освіти.
Викладачі англійської мови для академічних цілей	Розробка курсів, орієнтованих на академічні потреби студентів, включаючи написання наукових робіт, участь у конференціях та дослідницьку діяльність Використання автентичних матеріалів та ресурсів для підвищення рівня академічної грамотності студентів Забезпечення можливості студентам брати участь у міжнародних програмах обміну та спільних дослідницьких проектах.
Викладачі фахових дисциплін англійською мовою	Інтеграція англійської мови у викладання фахових дисциплін для забезпечення двомовної освіти Використання англомовних джерел та літератури для викладання дисциплін Залучення студентів до міжнародних проектів та досліджень, що проводяться англійською мовою Використання сучасних технологій та методик для підвищення ефективності навчального процесу.

Примітка: систематизовано авторами [8]

Варто додати, що змінився підхід до викладання іноземної мови і для аспірантів та докторантів, зокрема оновлений порядок прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2024 році. Однією з ключових змін є заміна сертифікатів, які посвідчують знання іноземної мови, на єдиний вступний іспит (ЄВІ) з мінімальною оцінкою 150 балів за кожен з компонентів іспиту. Для тих, хто складав ЄВІ у 2023 році, поріг встановлено на рівні 130 балів з тесту з іноземної мови [9].

Такий підхід покликаний підвищити прозорість та достовірність процесу оцінювання знань іноземної мови. Це особливо важливо в контексті загальної мети забезпечення рівних умов для всіх вступників. Використання ЄВІ як обов'язкової вимоги дозволяє перевірити справжні знання вступників у контрольованих умовах, що сприяє підвищенню надійності та справедливості оцінювання. Це спрямовано на уникнення ситуацій, коли сертифікати про знання мови можуть не завжди відображати реальний рівень володіння мовою.

Розглянемо концептуальні засади забезпечення якісного викладання англійської мови у закладах вищої освіти.

Таблиця 3 - Особливості методичного забезпечення якісного викладання англійської мови у закладах вищої освіти [5]

Аспект	Опис
1	2
Мета вищої освіти	Забезпечення завершеного формування у студентів потреби вивчення англійської мови як засобу спілкування, пізнання, самореалізації та соціальної адаптації.
Системний підхід до рекомендацій	Використання системного підходу до реалізації рекомендацій включає мотивацію, стратегічне і оперативне планування, організацію та контроль, застосування проєктного підходу.
Основа документу	Врахування завдань сучасної іншомовної освіти, модернізаційних процесів в освітньому просторі України, національних цілей удосконалення викладання, вивчення та використання англійської мови, нагальних потреб учасників освітнього процесу.
Потенціал застосування рекомендацій	Максимальний потенціал рекомендацій для використання у повоєнний період відновлення країни, підтримка міжнародних партнерів, участь у міжнародних проєктах.
Рекомендації керівникам вишів	Формування культури якісного викладання, створення англійськомовного середовища, розробка/оновлення стратегій та концепцій розвитку викладання англійської мови, взаємодія з зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами.

Продовження таблиці 3

1	2
Організаційні заходи	Офіційна інформаційна кампанія, конференції, науково-методичні семінари, флешмоби, соціальні медіа, обговорення на засіданнях кафедри.
Формування стратегії/концепції	Оновлення стратегії з урахуванням законопроекту про застосування англійської мови в Україні, перспектив членства України в ЄС, стратегії інтернаціоналізації. Врахування етнічного та мовного розмаїття, регіональних і міжнародних ринків праці.
Взаємодія між стейкхолдерами	Вертикальна та горизонтальна взаємодія між різними групами стейкхолдерів, формування ініціативи «знизу», підтримка та заохочення «згори», координація дій між керівниками відповідних ланок, викладачами, студентськими гуртками.
Система стимулів та заохочень	Різні форми стимулювання та заохочення викладачів фахових дисциплін англійською мовою, включення участі в освітніх заходах, фінансова підтримка, зменшення навантаження, академічна мобільність.
Координація та моніторинг	Підтримка діяльності координаційного центру, створення робочих груп, координація заходів, розробка алгоритму та механізмів моніторингу стратегії/концепції, розробка уніфікованих критеріїв оцінювання прогресу курсів, внутрішня система оцінювання якості викладання.

Примітка: систематизовано авторами [5]

Методичне забезпечення викладання англійської мови у закладах вищої освіти повинно відповідати корпоративній культурі цих установ, яка базується на таких цінностях, як лідерство, інноваційність, креативність та чесність. Надзвичайно важливим є залучення всіх зацікавлених сторін до процесу створення високоякісної освітньої практики, включаючи адміністрацію, викладачів та студентів, щоб забезпечити ефективну підтримку та реалізацію освітніх ініціатив. Важливість оволодіння англійською мовою має бути визнана всіма учасниками освітнього процесу, а активність та ініціативність у цьому напрямку мають бути винагороджені та підтримані на рівні університету.

Ця інтеграція сприяє створенню навчального середовища, яке не тільки лінгвістично збагачує, але й сприяє розвитку ширшого набору навичок та цінностей, критично важливих для особистісного та професійного розвитку. Шляхом вбудовування викладання англійської

мови в культурну рамку, яка акцентує ці ключові цінності, установи можуть створити більш цілісний освітній досвід, який підготує студентів не тільки лінгвістично, але й як інноваційних та етичних лідерів у їхніх майбутніх сферах діяльності. Такий підхід вимагає стратегічного зобов'язання на всіх рівнях управління університету, щоб забезпечити, що вивчення мови не сприймається як окрема або другорядна справа, а як невід'ємна частина освітньої місії. Крім того, активне залучення студентів і визнання їхніх зусиль у вивченні мови можуть призвести до підвищення мотивації, кращих навчальних результатів та більш жвавої академічної спільноти.

Вивчення та використання англійської мови в ЗВО повинно супроводжуватися розробкою та оновленням стратегічних документів, які відображають сучасні тенденції та потреби в глобалізованому світі. Важливо враховувати перспективи міжнародної інтеграції та розширення міжкультурного діалогу, а також зміни в законодавстві, які можуть впливати на політику використання англійської мови в освітніх процесах. Оновлення освітніх стратегій повинно включати активне залучення внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, забезпечення їх участі у визначенні основних напрямків розвитку англомовної освіти в університеті.

Успіх реалізації стратегії залежить від чітко організованої системи взаємодії між різними заінтересованими сторонами, зокрема між адміністрацією та викладачами, студентами та зовнішніми партнерами. Створення сприятливих умов для обміну досвідом, проведення спільних проєктів, а також регулярне оновлення навчальних матеріалів та методик є ключовими для адаптації курсів до поточних вимог і тенденцій. Також необхідно забезпечити систему моніторингу та оцінювання результатів впроваджених змін, щоб своєчасно коригувати та оптимізувати процеси викладання та вивчення англійської мови.

Висновки. Значення розвитку вищої освіти, зокрема вивчення іноземних мов, у контексті інтеграції України до міжнародного освітнього простору є надзвичайно важливим. Інформатизація освіти, використання новітніх технологій, розвиток онлайн-навчання та підтримка вивчення іноземних мов сприятимуть підвищенню якості освіти і конкурентоспроможності українських студентів на глобальному ринку праці. Ключовими напрямками гуманітарної політики у сфері розвитку освіти в Україні є створення Національної платформи цифрової освіти,

впровадження концепції освіти впродовж життя, масовізація вищої освіти та підвищення попиту на універсальні компетенції.

Ефективне методичне забезпечення викладання англійської мови в ЗВО вимагає комплексного підходу, що включає інтеграцію з корпоративною культурою, активне стратегічне планування, залучення стейкхолдерів та систематичний моніторинг впроваджених ініціатив. Це сприятиме створенню сучасного освітнього середовища, яке відповідає міжнародним стандартам і вимогам глобалізованого світу.

Література:

1. Актуальні проблеми навчання іноземних мов в умовах дистанційної освіти. Збірник наукових праць. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2021. 106 с.
2. Базиляк Н.О. Реалізація державної гуманітарної політики в контексті інтеграції України до європейського освітнього простору. Харків, 2024.
3. Безлюдний О., Безлюдна В., Щербан І., Комар О. Досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. *Information Technologies and Learning Tools*, 73, 86-100. DOI: 10.33407/itlt.v73i5.2669.
4. Зеленський підписав закон про застосування англійської мови в Україні. Пульс Тижня, 2024, №25/77.
5. Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув у другому читанні законопроект про застосування англійської мови в Україні. ВРУ, 2024. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/247245.html
6. Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України. Наказ МОН України. №898 від 25.07.2024.
7. Михайлов Д. Майже 44% українців не знають англійської мови. Суспільне Новини, 2023. URL: <https://susplne.media/537123-majze-44-ukrainciv-ne-znaiut-anglijskoi-movi-centr-razumkova/>
8. МОН затвердило методичні рекомендації щодо вивчення, викладання та використання англійської мови у ЗВО України. ЛПНУ, 2023. URL: <https://lpnu.ua/news/mon-zatverdylo-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vyvchennia-vykladannia-ta-vykorystannia>
9. МОН оновило правила вступу до закладів вищої освіти у 2024 році. ДМ, 2024. URL: <https://ms.detector.media/internet/post/35134/2024-06-05-mon-onovylo-pravya-vstupu-do-zakladiv-vyshchoi-osvity-u-2024-rotsi/>
10. Сінайко О.О., Тищенко Ю.А., Каплан Ю.Б., Михайлова О.Ю., Валевський О.Л. та ін. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга): аналіт. доп. / за заг. ред. Ю.Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ: НІСД, 2020. 126 с.

References:

1. Aktualni problemy navchannia inozemnykh mov v umovakh dystantsiinoi osvity [Current issues in teaching foreign languages in the context of distance education]. Zbirnyk naukovykh prats. Izmail: RVV IDHU. 2021. 106 s. [in Ukrainian].

2. Bazyliak, N.O. (2024). Realizatsiia derzhavnoi humanitarnoi polityky v konteksti intehtratsii Ukrainy do yevropeiskoho osvitnoho prostoru [Implementation of state humanitarian policy in the context of Ukraine's integration into the European educational space]. Kharkiv. [in Ukrainian].

3. Beziudnyi, O., Beziudna, V., Shcherban, I., & Komar, O. (2024). Dosvid vykorystannia zmishanoho navchannia na zaniattiakh z anhliiskoi movy u zakladakh vyshchoi pedahohichnoi osvity [Experience in using blended learning in English language classes in higher pedagogical education institutions]. Information Technologies and Learning Tools, 73, 86-100. DOI: 10.33407/itlt.v73i5.2669. [in Ukrainian].

4. Zelenskyi pidpysav zakon pro zastosuvannia anhliiskoi movy v Ukraini [Zelensky signed a law on the use of the English language in Ukraine]. Puls Tyzhnia, 2024, №25/77. [in Ukrainian].

5. Komitet z pytan humanitarnoi ta informatsiinoi polityky rozghlianuv u druhomu chytanni zakonoproiekt pro zastosuvannia anhliiskoi movy v Ukraini [The Committee on Humanitarian and Information Policy reviewed the draft law on the use of the English language in Ukraine in the second reading]. VRU, 2024. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/247245.html [in Ukrainian].

6. Metodychni rekomendatsii shchodo zabezpechennia yakisnoho vuvchennia, vykladannia ta vykorystannia anhliiskoi movy u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Methodological recommendations for ensuring the quality of learning, teaching, and using the English language in higher education institutions of Ukraine]. Nakaz MON Ukrainy. №898 vid 25.07.2024. [in Ukrainian].

7. Mykhailov, D. (2023). Maizhe 44% ukraintziv ne znaiut anhliiskoi movy [Almost 44% of Ukrainians do not know English]. Suspilne Novyny. URL: <https://suspilne.media/537123-majze-44-ukrainciv-ne-znaiut-anglijskoi-movi-centr-razumkova/> [in Ukrainian].

8. MON zatverdylo metodychni rekomendatsii shchodo vuvchennia, vykladannia ta vykorystannia anhliiskoi movy u ZVO Ukrainy [The Ministry of Education and Science approved methodological recommendations for learning, teaching, and using the English language in higher education institutions of Ukraine]. LPNU, 2023. URL: <https://lpnu.ua/news/mon-zatverdylo-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vuvchennia-vykladannia-ta-vykorystannia> [in Ukrainian].

9. MON onovylo pravyla vstupu do zakladiv vyshchoi osvity u 2024 rotsi [The Ministry of Education and Science updated the admission rules for higher education institutions in 2024]. DM, 2024. URL: <https://ms.detector.media/internet/post/35134/2024-06-05-mon-onovylo-pravyla-vstupu-do-zakladiv-vyshchoi-osvity-u-2024-rotsi/> [in Ukrainian].

10. Sinaiko, O.O., Tyshchenko, Yu.A., Kaplan, Yu.B., Mykhailova, O.Yu., Valevskyi, O.L., et al. (2020). Humanitarna polityka v Ukraini: vyklyky ta perspektyvy (Bila knyha): analit. dop. [Humanitarian policy in Ukraine: challenges and prospects (White book): analytical report] / za zah. red. Yu.B. Kaplan, Yu.A. Tyshchenko. Kyiv: NISD. 126 s. [in Ukrainian].